

Motion till riksdagen

1988/89:Ub331

av Eva Goës och Kaj Nilsson (båda mp)

De husliga utbildningarna m.m. i skolan

Den ena rapporten efter den andra påtalar svenska folkets – och då icke minst barnens – hälsovådliga kostvanor, den onormala nedslitningen av bostäderna och bristen på ekonomiska insikter och orimliga skuldsättningar inom hushållen. Det är inte sagt att mera undervisning i skolan skulle klara av dessa problem, därtill är de alltför komplexa. Men det borde vara en medborgerlig rättighet att få baskunskap att klara sin vardag och sin egen ekonomi. Denna baskunskap är man mest motiverad att ta emot då man närmar sig den självständiga tillvaron, dvs. i gymnasieskolan.

Efter många års arbete i motvind, står nu delar av de högre husliga utbildningarna – framför allt i barnkunskap och hemkunskap – inför hot om nedläggning. Andra har inte kunnat starta under hösten i brist på behöriga sökande.

Problemet med behörighet för utbildningen sammanhänger med nedläggningen av de hemtekniska kurserna inom gymnasieskolan, samt med de nya kraven på tre års gymnasiestudier för inträde vid lärarutbildningarna. De kombinerade kraven på allmän och särskild behörighet är i dag omöjliga att uppfylla vad gäller Sverige norr om Jämtland; det finns inte en hemteknisk kurs att uppbringa. Totalt finns i hela landet endast 16 skolor med speciell inriktning på huslig utbildning och de drivs av landstingen.

Konsumtionslinjen lyftes ur utredningen om gymnasieskolans yrkeslinjer (ÖGY) och är under våren föremål för en särskild utredning. Även om denna ger ett positivt resultat, dröjer det dock till 1994 innan en treårig, studieförberedande "konsumtionslinje" visar effekt på högskoleintaget.

Utbildning och undervisning om barn, om hem/boende/privatekonomi och kost, ägnas omkring en procent av tiden i den obligatoriska skolan, praktiskt taget ingen tid alls i gymnasieskolan och är snart nedlagd inom den högre utbildningen, därför att rekryteringsbasen minskar. De husliga utbildningarnas problem har två huvudorsaker. Den ena sammanhänger med de rådande politiska värderingarna av arbete. Förvärvsarbetets och arbetsmarknadens krav sätts i första rummet. Arbetet i hemmet, omsorgen om barnen etc., anpassas till dessa krav. Kunskaper om detta arbete betraktas till följd av detta synsätt som ointressanta för samhället.

Den andra orsaken är sammankopplad med den första och rör bristen på jämställdhet i det svenska samhället. Kunskap om kvinnornas stora och betydelsefulla arbetsområden förringas, helt enkelt därför att de just är kvinnornas. Endast om dessa kunskaper leder till ett yrke, ses de som relevanta. Miljöpartiet de gröna anser att det är ett viktigt steg mot jämställdhet att alla ungdomar under sin gymnasietid fick vidgade kunskaper

om de uppgifter och det arbete som oundvikligen blir deras, vid sidan av förvärvsarbetets.

Mot. 1988/89

Ub331

Miljöpartiet de gröna anser därför,

- att undervisning om kost, boende och privat ekonomi, samt om vård och fostran av barnen, snarast införes som obligatorium på samtliga linjer inom gymnasieskolan,
- att det inom gymnasieskolan snarast inrättas en linje med speciell inriktning på kost, boende och konsumentekonomi vilken även ger behörighet för inträde till högre studier.

Hemställan

Med hänvisning till ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om betydelsen av undervisning i frågor rörande barnens omsorg, kostsvanor, boende och privatekonomi i gymnasieskolan.

Stockholm den 25 januari 1989

Eva Goës (mp)

Kaj Nilsson (mp)

